

Geachte ouders/verzorgers,

Voor de zomervakantie zijn we in groep 1 en groep 2 van de Brinkschool en de Linde op bezoek geweest voor een onderzoek naar taalverwerving bij kinderen. Onderzoek naar taalverwerving is belangrijk, want wanneer bekend is hoe normaal ontwikkelende kinderen een taal leren spreken en begrijpen, kunnen eventuele problemen en stoornissen eerder worden opgespoord en behandeld.

In deze brief willen we u op de hoogte stellen van de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek. Ons onderzoek richtte zich op de manier waarop kinderen zinnen als 'Een beer kietelt elke schildpad' begrijpen en produceren. Zo'n zin kun je namelijk op twee manieren interpreteren. In de eerste interpretatie wordt elke schildpad door dezelfde beer gekieteld. In de andere interpretatie wordt elke schildpad door een andere beer gekieteld. Uit eerder onderzoek is gebleken dat er verschillen bestaan in de manier waarop kinderen en volwassenen deze zinnen begrijpen.

Om te onderzoeken hoe kinderen met deze zinnen omgaan hebben we, samen met handpop Joris het schaap, drie verschillende tests afgenomen. Bij het eerste onderdeel kregen de kinderen steeds een serie van drie plaatjes te zien, gevolgd door een door de computer uitgesproken zin. Hierna werd de kinderen gevraagd om aan te geven of de zin paste bij de plaatjes. Bij het tweede onderdeel kregen de kinderen opnieuw series van drie plaatjes te zien, maar nu werd ze gevraagd om zelf in één zin een beschrijving van de plaatjes te geven. Het laatste onderdeel bestond uit een test om een inschatting te kunnen maken van het werkgeheugen van de kinderen. Deze test bestond eruit dat de kinderen rijtjes woorden moesten nazeggen. Dit onderdeel was toegevoegd omdat er een vermoeden bestaat dat er een verband is tussen werkgeheugen en taalgebruik.

Nadat we het onderzoek op de Brinkschool en de Linde hadden afgerond, hebben we dezelfde tests afgenomen bij twintig volwassenen. Uit onze analyse van de resultaten blijkt dat kinderen en volwassenen bepaalde zinnen anders begrijpen. De volwassenen in ons onderzoek vonden dat de zin 'Een beer kietelt elke schildpad' geen goede beschrijving vormt van een serie van plaatjes waarin drie beren drie schildpadden kietelen. De kinderen daarentegen vonden dat deze zin uitstekend paste bij de serie van plaatjes. Een mogelijke verklaring is dat volwassenen de zin afwezen omdat ze een net iets andere zin beter vonden passen bij de plaatjes, namelijk de zin 'Elke beer kietelt een schildpad'.

Die voorkeur van volwassenen voor een zin als 'Elke beer kietelt een schildpad' blijkt eveneens uit het tweede onderdeel van het onderzoek, de productietest. Bij series van plaatjes met drie dieren die een handeling uitvoeren met drie andere dieren gebruiken volwassenen heel vaak een dergelijke zin. Bovendien gebruiken ze nooit de zin 'Een beer kietelt elke schildpad'. Ook kinderen gebruiken vaker een zin als 'Elke beer kietelt een schildpad', maar zij gebruiken daarnaast ook nog andere zinnen. In plaats van 'elke' gebruiken ze net als volwassenen soms 'drie', en in plaats van 'een' gebruiken ze

'de'. Een mogelijke verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat ze denken dat de zin daarmee eenduidiger wordt en daardoor gemakkelijker te begrijpen door iemand anders. We hebben ook onderzocht of er een verband is tussen de scores van kinderen en volwassenen op de werkgeheugentest en de manier waarop kinderen en volwassenen de zinnen begrijpen en gebruiken. We vonden echter geen betekenisvolle resultaten. Dat komt mogelijk doordat we het onderzoek bij te weinig kinderen en volwassenen hebben afgenomen.

Ons onderzoek heeft ons meer inzicht gegeven in de manier waarop kinderen en volwassenen zinnen als 'Een beer kietelt elke schildpad' begrijpen en gebruiken. Zonder uw hulp hadden we dit onderzoek niet kunnen uitvoeren. We willen dan ook alle kinderen, ouders/verzorgers en natuurlijk de leerkrachten heel hartelijk bedanken dat we te gast mochten zijn op de Brinkschool en de Linde.

Als u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft over het onderzoek nodigen we u van harte uit om contact met ons op te nemen. U kunt een e-mail sturen aan ruthkoopsvtj@gmail.com of hldeuzeman@gmail.com, en dan zullen we uw vraag zo snel mogelijk proberen te beantwoorden.

Nogmaals heel erg bedankt voor jullie warme gastvrijheid en medewerking,

Hartelijke groet,

Ruth Koops van 't Jagt
Henk Leo Deuzeman
Douwe Schelvis
Petra Hendriks